

Tijdens commissievergadering B&L -W&W van 20-5-2025 zijn bij Programma Groen 2025-2034 Natuurlijk Boekel door het CDA een aantal vragen gesteld, waarop geen of onvoldoende antwoord kon worden gegeven.

Daarom in aanloop naar de raadsvergadering 5-6-2025 bieden wij de volgende vragen aan ter beantwoording/verheldering:

Participatiekaart

In dit beleidsplan mist het CDA de bijdrage en verantwoordelijkheid en samenwerking van particuliere bezitters van groen. Omdat hier ook vele kansen liggen om in samenwerking met gemeente, middels particuliere initiatieven op particulier eigendom Groen te stimuleren en te ontwikkelen middels begeleiding / ondersteuningsacties (financieel)

Waarom is deze mogelijkheid niet meegenomen?

Participatie is een belangrijk thema in dit plan en krijgt ruime aandacht. Via bewustwording en samenwerking stimuleren we particuliere initiatieven.

Een overzicht van acties die onder andere in het plan zijn beschreven:

- In hoofdstuk 2 wordt het stimuleren van inwoners en grondeigenaren om hun eigen terrein te vergroenen expliciet benoemd.
- Er wordt een groennotitie opgesteld waarin een minimaal percentage vergroening bij nieuwe initiatieven wordt aanbevolen.
- Aansluiting wordt gezocht bij de bestaande Stimuleringsregeling Landschap, die het vergroenen van percelen in het buitengebied bevordert.
- Paragraaf 3.4 beschrijft volledig onze inzet en ambities op het gebied van participatie.
- Paragraaf 5.5 gaat specifiek in op groenbeheer en participatie.
- In het projectuitvoeringsprogramma wordt een communicatiesheet ontwikkeld over vergroeningsmogelijkheden en beschikbare subsidies.
- Ook wordt een campagne “Adopteer Groen” opgezet, waarmee inwoners gestimuleerd worden om het groen in de openbare ruimte te onderhouden.
- Daarnaast omvat het projectuitvoeringsprogramma een campagne gericht op natuurvriendelijke inrichting en ecologisch beheer van particuliere percelen, waarbij inwoners de mogelijkheid krijgen om groen en nestkasten aan te schaffen binnen het bebouwde gebied.

In het beleidsplan wordt verwezen naar een Groene Participatiekaart. Wat is dit dan en op welke termijn zal deze ontwikkeld worden?

We ontwikkelen een kaart waarin participatieprojecten worden verzameld, met als doel om initiatieven van inwoners en verenigingen om te zetten in concrete acties. Uit de participatie met inwoners en de verenigingen voor de totstandkoming van dit programma is gebleken dat er een lokaal aanspreekpunt gemist wordt voor dit soort initiatieven. Inwoners weten niet altijd waar ze terecht kunnen, en verenigingen ervaren dat er veel mooie ideeën leven die soms niet van de grond komen, omdat mensen denken: “Dat doen ze toch niet...” of “Dat zouden ze eens moeten doen...” Daarom willen we een centraal punt creëren waar alle ingebrachte initiatieven op een kaart zichtbaar zijn. Zo is te zien waar al aan wordt gewerkt en waar inwoners nog welkom zijn om mee te helpen. De natuurvereniging wil hierbij een belangrijke verbindende rol vervullen.

Het opstellen van de kaart is opgenomen in 4.1 van het uitvoeringsprogramma en staat gepland in 2025.

Relatie Bomenbeleidsplan 2022-2031

In december 2021 is door het voorgaande college een specifiek Bomenbeleidsplan 2023-2031 voorgesteld (we zitten daarvan nu in het 3^e beleidsjaar) en ook daar zijn ambities besproken en financiële kaders gesteld.

Hoe verhoudt zich dat beleidsplan nu met dit Programma Groen -Natuurlijk Boekel 2025-2034 waarvan bomenbeleid ook een belangrijk onderdeel uitmaakt?

Ontstaat hierdoor nu dubbeling van beleid? Zo neen, waarom niet? Zo ja, waarom toch hiervoor gekozen?

Welke financiële consequenties heeft dit voor de toentertijd in 2022 geplande financiering tot 2031?

In het bomenbeleidsplan is specifiek ingegaan op het bomenbeleid.

Het Bomenbeleidsplan richt zich specifiek op het beleid en beheer van bomen binnen onze gemeente, bijvoorbeeld hoe om te gaan met beschermde bomen en boomziektes.

Het nu voorliggende Programma richt zich breder op groene thema's zoals biodiversiteit, hittestress en klimaatadaptatie. Bomen spelen daarin uiteraard een belangrijke rol, maar worden in dit programma benaderd als onderdeel van het grotere geheel.

Het budget in het programma Groen gaat voornamelijk over het aanplanten van nieuwe bomen voor klimaatadaptatie en biodiversiteit en het verhogen van het onderhoudsbudget om deze ambities waar te maken. Het budget uit het bomenbeleidsplan gaat o.a. over het snoeien van het huidige bomenbestand en bestrijden van ziektes.

Financiering

Voor de financiering is creatief gezocht naar middelen om de Voorjaarsnota te ontlasten. Waarom is niet gekozen voor financiering vanuit de Algemene Reserve waaruit toch incidenteel kan worden onttrokken .

Financieren uit reserve Vitaal Buitengebied betekent gelden opmaken/spenderen al voordat je gespaard hebt (wat zijn hier de risico's) en waardoor de reserve Vitaal Buitengebied daardoor leeg blijft voor geheel andere doelen t.b.v. het buitengebied. Daarin zijn voor de toekomst geen keuzes meer te maken?

We hebben ervoor gekozen om niet uit de Algemene Reserve te financieren vanwege de onzekerheid rondom de financiële situatie van de gemeente vanaf 2026. Het is niet de bedoeling dat de reserve Vitaal Buitengebied Boekel vroegtijdig uitgeput raakt en daardoor geen ruimte meer biedt voor andere belangrijke toekomstige doelen binnen het buitengebied. Daarom is het gevraagde budget voor 2026 en 2027 in verhouding relatief laag, waardoor het risico op een significante impact op de reserve Vitaal Buitengebied Boekel beperkt blijft. Er liggen bovendien al voldoende plannen "op de plank" die financiering vereisen in de reserve. Hierdoor blijft er voldoende ruimte over voor andere en nieuwe initiatieven. Kortom zolang er budget is gaan we aan slag, anders gaan we de projecten her prioriteren.

Status "Rust- en Stiltegebieden"

3.1.6 "In het buitengebied creëren we meer groene rust- en stiltegebieden om te genieten van de ruimte en landelijke uitstraling die kenmerkend is voor de gemeente".

Wat zijn de criteria voor toekenning van de status “Rust- en Stiltegebied” en wat stelt deze status dan precies voor?

Waar ziet het college (binnen 10 jaar) mogelijkheden binnen onze gemeente voor dergelijke Rust- en Stiltegebieden te ontwikkelen?

Het creëren van rust- en stiltegebieden, zoals beschreven in het Programma, is een belangrijke ambitie voor het buitengebied. Hierbij ligt de focus op het ontwikkelen van plekken waar natuurbeleving, rust en ruimte centraal staan, met zo min mogelijk verstoring door verkeer, recreatie of bebouwing.

Het college ziet binnen de komende tien jaar kansen om bestaande rustige gebieden te versterken en verder te ontwikkelen. Er is onder andere een ambitie om meer natuurgebied te realiseren; hoe groter deze gebieden worden, hoe beter we rust- en stiltegebieden kunnen realiseren en behouden.

Gedragscode:

Voor professionele werkers in het groen geldt een Gedragscode hoe om te gaan (bij hun werkzaamheden) met kwetsbare flora en fauna. Deze gedragscode is gebaseerd op een nog op te stellen Natuurwaardenkaart (d.w.z. een overzicht van beschermde dier- en plantsoorten). Die is er in Boekel niet.

Op welke termijn wordt deze Natuurwaardekaart opgesteld?

Zo'n gedragscode impliceert borging kwaliteit van werken, maar wat stelt zo'n afgesproken gedragscode in deze situatie voor en wat zijn de kosten om voor gemeente Boekel zo'n Natuurwaardekaart op te stellen?

Wordt deze Natuurwaardekaart ook nog voor andere doelstellingen opgesteld?

De gedragscode soortenbescherming is er al en wordt momenteel toegepast bij werkzaamheden in het gemeentelijk groenbeheer. Deze gedragscode is niet afhankelijk van de natuurwaardenkaart, maar de kaart wordt opgesteld om de uitvoering ervan te versterken en te ondersteunen.

De kaart zal op basis van bestaande gegevens en veldonderzoek in beeld brengen waar beschermde (inheemse) plant- en diersoorten binnen de gemeente voorkomen.

De natuurwaardenkaart dient meerdere doelen:

- Ondersteuning van de gedragscode soortenbescherming: Door de verspreiding van beschermde soorten visueel en actueel in kaart te brengen, kunnen aannemers en gemeentelijke medewerkers beter inschatten waar risico's zijn, en passende maatregelen treffen.
- Ecologisch risicobeheer bij groenbeheer: Binnen het reguliere groenbeheer bestaat al een redelijk goed beeld van gevoelige locaties. Door deze informatie te bundelen en vast te leggen, ontstaat een nog beter beeld en maakt de uitvoering van de gedragscode gemakkelijker.
- Onderbouwing van ecologisch beheer en inrichting: De kaart maakt het mogelijk om gericht ecologische maatregelen te nemen op locaties met een hoge biodiversiteitspotentie, bijvoorbeeld door extensiever maaibeheer, natuurvriendelijke oevers of faunavoorzieningen.
- Ondersteuning bij ruimtelijke keuzes en gebiedsontwikkeling: De natuurwaardenkaart helpt bij afwegingen in gebiedsontwikkeling, woningbouw, infrastructuur of klimaatadaptatie, door inzicht te bieden in natuurwaarden die beschermd of versterkt kunnen worden.

De kosten en het opstellen van een natuurwaardenkaart zijn opgenomen in 2.1 van het uitvoeringsprogramma. Dit project staat gepland in de periode 2026 – 2027 en de geschatte kosten zijn € 15.000. Vanuit duurzaamheid wordt er voor het natuurinclusief bouwen ook een natuurwaardenkaart opgesteld welke in 2025 gereed is. De verwachting is dat we deze kaart als basis kunnen gebruiken en deze wordt aangevuld met criteria die vanuit het programma Groen belangrijk zijn. Door de koppelkans zal beperkt budget nodig zijn en het gevraagde bedrag zal zeker niet worden overschreden.

Inheemse Bomen en Planten

Voorsorteren op een keuze voor inheemse boom- en plantensoorten komt in het beleidsstuk niet voor (heel belangrijk voor een juiste dracht voor onze bijen en andere insecten)

Waarom is prioritering voor inheemse planten/bomen als uitgangspunt niet uitdrukkelijk meegenomen in dit beleidsstuk (bij (her) plant)

Het beleidsstuk benoemt de voorkeur voor inheemse soorten niet expliciet, maar in de praktijk wordt hier wel op gestuurd vanwege hun waarde voor biodiversiteit. Tegelijkertijd sluiten we het gebruik van zorgvuldig gekozen uitheemse (niet-invasieve) soorten niet uit, bijvoorbeeld bij klimaatadaptatie of specifieke groeicondities.

Deze keuzes worden onderbouwd met (ecologische) inzichten, waaronder de op te stellen natuurwaardenkaart, waarin de aanwezigheid van inheemse soorten en natuurwaarden inzichtelijk wordt gemaakt. Hiermee wordt de inzet op biodiversiteit verder versterkt.

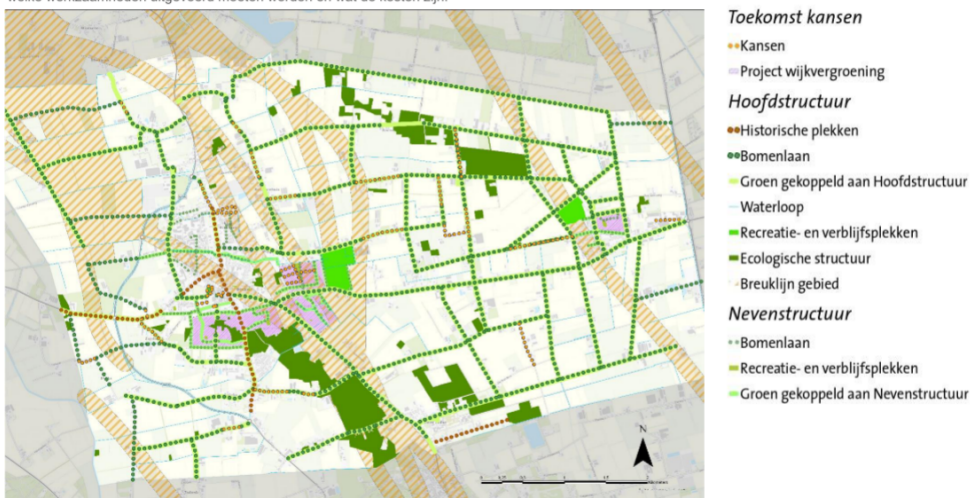
In onderstaand figuur wordt een beeld gegeven van de Groenstructuurkaart gemeente Boekel inclusief vergroeningskansen.

In de figuur worden in groene vakken toekomst kansen ingetekend, ook op private eigendom van burgers met toekenning "Ecologische structuur".

Vraag: Wat betekent deze bestemming Ecologische Structuur in deze en welke gevolgen heeft deze toekenning voor de betreffende private eigenaren m.b.t. bouw, vestiging en gebruik van hun perceel.

6.6. Vergroeningskansen groenstructuur

Tijdens het opstellen van dit Programma Groen heeft een veldinventarisatie plaatsgevonden op basis van de huidige groenstructuur. Op afbeelding 6.1 zijn alle kansrijke locaties in het oranje weergegeven. De tabel volgend op de afbeelding licht toe wat de huidige situatie of het project is, wat de gewenste situatie is, welke werkzaamheden uitgevoerd moeten worden en wat de kosten zijn.

Afbeelding 6.1: Groenstructuurkaart gemeente Boekel inclusief vergroeningskansen.

De ingetekende ecologische structuur heeft enkel betrekking op bestaande percelen die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Brabant en/of Beschermde Bosgebied Boekel. Deze informatie is bekend bij particuliere eigenaren.
De kansen die op de groenstructuurkaart zijn weergegeven, hebben betrekking op mogelijkheden binnen openbaar gebied.

Met dank alvast voor de beantwoording
Fractie CDA Boekel - Venhorst